

PROBLEMY MECHANICZNEGO SPRZĘTU ROŚLINNOŚCI ŁĄKOWEJ

GRZEGORZ HONCZARENKO

Katedra Uprawy Łąk i Pastwisk WSR, Szczecin

Podstawowym warunkiem sprawnej oraz produkcyjnej pracy maszyn przeznaczonych do sprzętu jest wyrównana powierzchnia łąki oraz odpowiednia wilgotność gleby. Na łąkach wilgotnych ciężkie ciągniki, kombajny i przyczepy o wąskich kołach niszczą darninę i żłobią koleiny do głębokości 12 cm. Na łąkach dobrze zadarnionych głębokość śladów jest mniejsza.

Ugniatanie kołami maszyn wilgotnej gleby wpływa na pogorszenie właściwości fizycznych gleby łąkowej: zmniejsza się porowatość oraz wilgotność i pojemność wodna gleby, co ilustruje tabela 1.

Tabela 1

Zmiany właściwości fizycznych gleby łąkowej wywoływane ugniataniem kołami maszyn

Gleba	Ciężar		Porowatość	% substancji organ.	Wilgot. objętość. (w %)	Pojemność wodna objętość (w %)
	właściwy	objętość.				
Nieugn.	1,62	0,26	83,8	43,5	63,5	91,5
Ugnieciona	1,62	0,42	74,0	46,8	56,0	78,3
Nieugn.	1,52	0,30	80,2	82,2	57,4	80,9
Ugnieciona	1,52	0,66	56,5	82,8	30,6	52,6
Nieugn.	1,51	0,23	84,5	85,5	77,7	81,0
Ugnieciona	1,49	0,39	73,7	84,5	70,0	75,4

Pogorszenie właściwości fizycznych gleby łąkowej, spowodowane ugniataniem kołami maszyn wilgotnej gleby wpływa ujemnie na roślinność. Wartościowa roślinność zanika, a na jej miejsce masowo pojawia się sit rozpierzchły.

Na wilgotnych glebach torfowych są również częste wypadki grzeźnięcia zestawów maszyn do sprzętu, co zmniejsza efektywność i wydajność pracy kosiarek oraz zwiększa koszt sprzętu roślinności. Ilustruje to załączona tabela 2.

Tabela 2

Zmniejszenie efektywności pracy kosiarek

Typ kombajnu	Rok	Wilgotność łąki	Efektywny czas pracy (w %)	Wydajność (w ha/godz.)		Koszt skoszenia 1 ha (w zł)
				do czasu efektyw.	do czasu całkow.	
Fox	1959	sucha	58,2	0,75	0,43	69,10
	1960	wilgotn.	29,9	0,85	0,23	221,45
Fortschritt	1959	sucha	69,4	0,62	0,42	52,10
	1960	wilgotn.	38,4	0,41	0,16	229,64

Następnie na wilgotnych łąkach torfowych wskutek grzeźnięcia agregatów do sprzętu, aparat tnący kosiarek musi być z konieczności ustawiony wysoko, co wpływa na to, że łąki są zbyt wysoko koszone, w konsekwencji fakt ten powoduje zmniejszenie plonów.

Z przytoczonych badań można wysnuć następujące wnioski:

a) podstawowym warunkiem sprawnej oraz produkcyjnej pracy maszyn do sprzętu, jest odpowiednia wilgotność łąki,

b) dotychczas używane ciągniki, kombajny i przyczepy, o wąskich kołach, powodują bardzo silne niszczenie zadarnienia i powierzchni łąki zwłaszcza na torfach rozpylonych.